

a
pu
pera
la ca
Españ
grupo

iza un festival con motivo del III
aso de Esperanto este festival
ar en los locales del grupo
29 de Junio festividad
edro y Pablo esp
honrados con
presencia nos
imos invitarles
simo DIA: grupo
Esni: numero t
atru: ORID
ante

nia

voĉo

DUONMONATA BULTENO de 1
D I A M A N T O - grupo

APOLOGIA DEL ESPERANTO

Somos esperantistas, ésto nos dá una serie de inclinaciones y reabilidades en orden a las cuales procedemos. Esta lengua no es nuestra propiedad posesiva, no somos dueños absolutos del Esperanto, lo hemos recibido por el esfuerzo de otros hombres que nos precedieron y hemos de entregarlo como un testigo sagrado a los que nos sucedan. Esta es nuestra gran responsabilidad.

No voy a ponderar el Esperanto con calificativos grandiosos que por abuso ya han perdido su valor y suenan a gastados, solo quiero decir que yo soy solo, no soy el único poseedor de la lengua universal, estoy junto a una minoría a la que se combate (no voy a dar las razones de la hostilidad de que somos objeto, ya que no es mi intención dar a este escrito un carácter ofensivo) he aquí como nos anima Alexis Carrel en la "Incognita del hombre": "Un grupo aunque sea reducido es capaz de escapar a la perniciosa influencia de la sociedad de nuestra época imponiendo a sus miembros sólidas reglas de conducta".

La unidad es hoy una necesidad para nuestra sociedad, por desgracia no se ha llegado a una realidad de unidad mundial, su necesidad nos la afirman organismos tan competentes como la ONU, la UNESCO y demás entidades que por el camino pacífico. Se ha demostrado que las diversas tácticas mas o menos aceptadas para asegurar la paz apenas han conseguido algo: apaciguamiento, contención, diplomacia total, guerra fría, coexistencia, son ineficaces.

No es nuestra idea formar un mundo federado en una comunidad pacífica aunque nos oponemos a todos los gérmenes de aversión entre los hombres: discriminaciones raciales, imperialismos económicos y políticos, nacionalismos estrechos y demás sistemas que van contra la convivencia pacífica de las naciones.

Nuestra idea es que los hombres lleguen al entendimiento por el entendimiento, al amor por la comprensión y al fin por el amor.

Yo os llamo para que os unais a nosotros en el movimiento Esperanto. El ilustre psiquiatra Dr. Vallejo Nájera dice: "En nuestro medio social, la falta del individuo aislado con un ambiente materializado y corrompido, necesita con urgencia la formación de grupos de jóvenes deseosos de autosuperarse".

Finalmente os aseguro que si Diógenes repitiera su experimento y de recorrer con su farol el Agora de Atenas, visitase los miembros de nuestro Movimiento no se iría decepcionado a su tonel.

ANGEL O

PSICOLOGIA ANALITICA

Se nos acusa de positivistas ideológicos y de que solamente nos ocupamos de nuestra lengua. Pues bien, esto no es cierto, pero aunque así fuera ¿no sería medio importante para llegar al más excelente de los fines? ¿No puede ser acaso el Esperanto, forma óptima de apostolado?

En Babel las lenguas se confundieron por la desconfianza. Nosotros pretendemos unir las por la esperanza ¿utopía?

La mayoría de las asociaciones juveniles tienden a dar al individuo un puesto social, pero los medios... ¿Están orientados correctamente?

Por el contrario nuestro grupo, con nuestro medio, no pretende colocar socialmente al individuo, darle carácter. Sino que sean ellos mismos los que den carácter a este. El, por ser de todos considera como fines propios los particulares de cada grupanoj.

LA EDITORIAL

En la urbeto pola BIELOSLOK kies lando apartenis a la Cara Imperiestro Dun la infaneco de Ludoviko Zamenhof en la mencilita urbeto oni parolis diversajn lingvojn: La rusan, polan, germanan kaj la hebrean. La kialo pri tio, estis ke enloĝantoj estis el malsimilaj landoj, sed ili estis devigataj loĝi tie Inter ili preskaŭ ĉiam kueregis sin, tial ke ili ne povis vidi sin unuj la aliajn reciproke. Vidinte tion, Ludoviko Zamenhof meditis kaj pripensis, kiel oni povus unugi tiajn homojn, por ke inter ili regu paco, eble per universala lingvo, povus solvi tian maluniĝon. Ĉar li estis studema infano, preskaŭ ĉiam li estis cerbumante.

La patro de Ludoviko estis nomata Marko, kaj estis profesoro de geografio kaj de lingvoj. Li ne volis ke sia filo Ludoviko dediĉu la tempon pro tiuj cerbumadoj, li volis ke sia filo estu utila por lia entonteco ĉiam li estis admovanta sian filon.

Jam Ludoviko estis sola en la ĝardeno de sia loĝdomo meditante. Lia patrino kiu estis en la domo, rimarkis ke Ludoviko estis en la ĝardeno kaj eliris el la domo por aliri sian filon dirante: Ludoviko, kion vi faras ĉi tie sola? Pri kio vi estas pensanta? Ludoviko respondis: La ĉiamon pri la kreo de lingvo. La patrino diris al li: Alifoje, kun ĉi tiuj pensoj, vi scias bone ke via patro ne volas ke vi perdĉu la tempon al tiaj kabaladoj. Pritaŭgo ke vi iru ludi kun la aliaj infanoj al resti ĉi tie sola.

Ludoviĝo Zamenhof kiam estis pli aĝa estis sendita al Varsovio por studi en suprema temara lernejo kies nomo estis Liceo. En la nova lernejo kies profesoro ŝatis Ludovikon pro esti li la unua el sia klasejo kaj pro esti studema kun bone konduto, kaj pro esti doninta al li tradukaton skribaĵon, kiun Ludoviko jam estis tradukinta kaj redoninta al la profesoro, Pro tio la profesoro tre gratulis lin kaj demandis lin ĉu li ŝatas skribi multe? respondis Zamenhof: Trege sinjoro! Mi verkis iujn poeziojn, sed mi havas pli da emo al la estudado pri idiomoj, ĉi tiom mi interesas pli ion ajn. La profesoro demandis: Ĉu vi konas multajn? respondis Ludoviko: Duonan dekduon (La profesoro restis tute surprisite) kaj Zamenhof daŭrigis: kaj mi nun studas per miaj ĉiaj fortoj la grekan, latinan kaj anglan. La profesoro demandis alifoje: Ĉu vi povas diri al mi amiketo, pro ke vi studas tiom da lingvoj? Ĉu vi volas vojaĝi? - Ne, sinjoro, ne estas por tio, mi volas elpensi idiomon.

La kvardek kundiscipuloj, kiu estis en la klasejo ekridegis eĉ sur la maljuna profesoro oni desegnis rideton: sed li tuj retenis ĝin kaj seke ordonis al siaj studentoj ke ili silentu kaj turnante sin al Zamenhof: Klarigu bone kia estas via ideo. Ludoviko respondis: Mi volas krei riĉan lingvon je esprimoj sed facilan kaj badaŭnan ellernadon. Tie ĉi oni aŭdas novajn ridojn, plu Zamenhof levis sian voĉon sur ili kaj daŭrigis: Ĉiu el ni ellernos en nia hejmo la patran lingvon kaj en la lernejo mian idiomon, tiam malaperos la lingvaj baroj kiuj dividas la mondon kaj komprenigante la homojn, estos pli la tolereco kaj malpli da doloro en nia planedo.

La profesoro respondis al li: La ideo, kiun vi eksplikis, elpruvis min, ke vi estas junulo, kiu studas kaj pensas multe, pro tio mi kore gratulas vin. Sed via ideo estas utopio.

Finante la klason kaj elirinte sur strate Ludoviko vidis sin sieĝita de siaj kundiscipuloj, kiuj demandis: Amiko, ni volas scii ion pli pri via idiomu, do - vi lasis nin reale konfuzaj respondis Zamenhof: Mi rimarkis en la ĉefaj lingvoj eŭropaj, ke estas granda nombre da konsiderindaj vortoj, kiuj sub malsimilaj formoj grafikaj kaj fometitaj apartenas al diversaj idiomoj samtempe, ni faros nur preni de ĉi tie kaj de tie kaj doni al ĝi gramatikon kaj ĵeti ĝin tra la mondo, kundiscipulo kontraŭdiris: Per la preta buŝo oni faras la aĵojn. Ludoviko respondis: Estas ke mi ne laboras per la buŝo sed per la kapo, kaj mi vin adverta, ke mi ne permesas pikstangojn.

Se nia idealo alvenos efektiviĝi je realeco malbone la politikistoj povos - ekbruligi militojn, malaperigos multajn malkonfidaj kaj tre alia estos la celo -

de la homoj sur la tero. La menciita kundisciplulo respondis! Tio estas utopio, nur utopio, respondante Ludoviko: Do plibona utopio estas postuli devigi nacian lingvon por la tuta mondo. La naturaj lingvoj estas tre malfacilaj por ellerni ilin, ili estas plenaj je idiotismo kaj siaj reguloj gramatikaj plenaj je ekscipioj, plie malfacile estas ke la poloj akceptu la rusan lingvon kiel internacian lingvon; ankaŭ la francoj, la anglan, nek la italoj, la hispanan - aŭ la portugaloj, la germanan kaj tiel ĝis la infinito. Dume la lingvo kun kiu mi sonĝas ĝi ne estos privata de lando, sed de ĉiuj landoj de la tero, ĉi bo- ne oni povas diri neŭtrala kaj neniu sin sentos humilata antaŭ neniu. Por alia parto ĝi estas riĉa kaj klara por esprimi ĉiujn nuacojn de la homa penso kaj - sia lernado rezultos multe pli facila ol tiu de la naturaj lingvoj. Dirite tio, unu el la kundisciplulo diris: Zamenhof. Vi estas freneza, respondis tuj Zamenhof. En sia tempo, ankaŭ oni nomis "Colon" frenezan.

Zamenhof jam volis foriri el tiu grupo, sed ili diris al li, ke li ne foriru ĉar unu el ili demandis nur demandon. Kion vi volas? respondis unu moke kaj demandis: Kiel bojos la hundaj per via idiomato? Ludoviko ĝenerale trankvile estis el ĉerpinta sian paciecon li ne respondis per paroloj tian maldelikataĵon, li kaptis la insolentulon sur sian kolon per la maldekstra mano kaj per la dekstra aplikis fortitan baton sur lian nazon, kaj poste diris: Tion per mia idiomato estas nomata "pugno-bato" klariginte tion Zamenhof estis rigardanta kaj dualante ĉiujn kiuj ĉirkaŭis lin kaj demandis: ĉu iu el vi volas scii alian aĵon? Ili restis silentaj kaj foriiru kaj resti sola Zamenhof.

JAJME MIRO

Publicamente, desde estas paginas de "nia Voĉo", agradecemos cordialmente a todos los colaboradores, que nos enviaron sus escritos para su publicación y en particular a DON FRANCISCO ROYO, padre de una de las señoritas miembro de nuestro grupo. Al propio tiempo ponemos en conocimiento de todos que por la premura de tiempo, nos ha sido imposible publicar sus colaboraciones. Animamos a éstos magníficos amigos del DIAMANTO ESPERANTO GRUPO, a seguir colaborando como hasta ahora por lo que los quedaremos muy agradecidos.

LA REDACCION

ALGO MAS QUE UN CLUB

Nos ha salido un rollo. Después de leer lo escrito, nos damos cuenta de que ha resultado más serio de lo que pensabamos al empezar, pero no nos gustaría quitar nada, porque más que nuestro pensamiento es el de todos, resumido a través de charlas, conversaciones, etc., etc.

Así que disculpar y allá vá:

Lo nuestro empieza a ser algo bonito, que quizás sin darnos cuenta vamos haciendo poco a poco.

Hasta ahora somos un pequeño grupo de jóvenes que unidos y con mucho tesón vamos teniendo un peso considerable en el desarrollo cultural.

Muy pronto serán muchos los que deseen unirse a nosotros.

Todo va bien, pero no basta, lo que atraerá a estos jóvenes no será solo el deseo de diversión que se ofrece, sino el impulso de una sensación de solidaridad y amistad que nuestras actividades erán creando por si solas.

Quizás en nuestro grupo nuestra mayor virtud sea, que cada uno puede decir siempre todo lo que desee.

Queremos anticiparos lo que casi estamos seguros haremos próximamente; visitas culturales, extensión de la Lengua Esperanto, actividades femeninas, ampliación de este periódico y deportes.

Estamos frente a lo que promete ser una gran obra, ante este panorama nos contetaríamos solo con una cosa: que el final de este año hayamos conseguido poco o mucho, pero esto estableciendo un lazo firme de compañerismo y amistad.

ELICON

1967

PRI LA ARTIKOLO

La difina artikolo. Nek en la Fundamento de Esperanto, nek en la lingvoj Respondoj de Zamenhof oni trovas striktan regulon pri la uzo de la difina artikolo "la" kaj tial la difina artikolo estas konstanta problemo por tiuj, en kies lingvo ĝi ne ekzistas. Principe la rusoj preskaŭ ĉiam mistrapas en ĝia uzo. Tute ne uzi ĝin, kiel Zamenhof iam rekomendis al la dubantoj. Laŭ ies opinio ne estas kontentiga solvo. Estas vere, ke superflua artikolo pli ĝenas ol la man-grava stileravo, kiu malfoje malfaciligas eĉ la komprenon. Oni devas iel starigi striktajn regulojn, kies scio klarigas kaj instruas la uzon de la artikolo per ĉiuj. Ĉi tiujn regulojn oni klopedas nun fiksi.

Oni devas uzi la artikolon

1 - Se temas pri io jam konata, difinita, jam preparolita Ekzemple: Edzino aĉetinta ĉapelon sed scio de la edzo, surprizas tin agrable per la deklaro: "Mi aĉetis ĉapelon". Sed se ili antaŭe jam intencis aĉeti kune iun certan ĉapelon, eble eĉ marĉandis pri ĝi kaj poste la edzino ĝin aĉetos en la foresto de la edzo; la deklaro, la edzo, se li bone scias la uzon de la artikolo, certe scios, ke temas ne pri ia aĵo, sed nepre pri tiu certa ĉapelo. Alia ekzemplo: Mi ricevis de U.E.A. (ian aĵn, neatendintan) Mi ricevis la leteron de U.E.A. (tiun certan, kiun mi atendis, pri kiu vi scias, pri kiu ni jam parolis). Aŭ "Mi vidis sinjorinon irantan kun ses hundoj" - mi diras al mia amiko. La sekvantan tagon mia amiko diras al mi: "Mi vidis la sinjorinon irantan kun ses hundoj" Kial la? Ĉar temas pri konata jam preparolita sinjorino. Kiel oni diras, en la supraĵ ekzemploj oni povas anstataŭigi la artikolon per tiu, aŭ tiu certa.

2 - Se temas pri io, kiel pri reprezentanto de sia klaso, ka-tegorio. Ekzemple: La homo (ĉiu estaĵo apartenanta al la kategorio homo) estas dupieda, simpluma besto. Same en pluralo, se temas pri la tuta klaso, tuta grupo, ĝenerale, aŭ ankaŭ pli malvoste. Ekzemple: La hundoj estas fidelaj bestoj. La arboj (ĉiuj arboj) pritempe floras. Oni elhakis la arbojn apud la vojo (ĉiujn arbojn, kiuj estis apud la vojo). Sed: Oni elhakis arbojn (keltaĵn arbojn, kiuj estis apud la vojo). En ĉi tiu okazo do oni povas anstataŭigi la artikolon per ĉiu ĉiuj.

3 - Se tema pri io ununura, sola en sia speco. Ekzemplo: La Ĉielo, la firmamento, la suno, la tero, Servisto kuras en la ĉambro, kriante: "Mortis ĉevalo". Tio signifas: mortis iu nedifinita el la ĉevaloj. Sed se li krias: "Mortis la ĉevalo" tio signifas la solan ĉevalo, kiun oni havis, aŭ mortis tiu certa ĉevalo, kiun morton oni atendis, Aŭ: Li estas la Esperanta Verkisto (tiel eminenta, ke li povas kvazaŭ sola pretendi la titolon) Esperanta Verkisto.

Resumo: Oni uzu la artikolon, se al la respektyiva vorto estas antaŭmetebloj, sen la ŝanĝo de la senco, la jenaj vortetoj: tiu, tiu certa ĉiu, ĉiuj, sola, ununura.

Oni ne uzu la artikolon, se estas antaŭmetoblaj: ia iu, kelka kelkaj, pece da, multa, multaj, pluroj.

Per ĉi tiu memkontrolo oni bone povos sin helpi okaze pro du bo. Ekzemploj: folio de arbo: arbofolio (iu, laŭplaĉa); folio de la arbo: iu, okaze trafata, laŭplaĉa folio de certa difinita arbo. La folio de arbo: certa, difinita arbofolio. La folio de la arbo: certa difinita folio de certa difinita arbo; aŭ folio de tiu arbo generale. (Ekzemple: La folio de ĉi tiu arbo estas dentumita) folioj de la arbo: kelkaj aŭ multaj folioj aŭ arbofolioj. La folioj de arbo: certaj, difinitaj arbofolio. La folioj de la arbo: ĉiuj folioj de certa arbo.

Dum hodiaŭ jam sufiĉas.

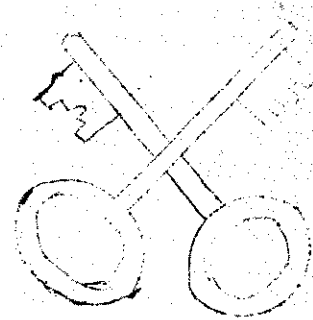
JAIME MIRO

FRI LA HOMA UNUIGO

Vi bone scias ke sia moŝto Papo, Paulo VI° klopodas kaj pensas por unuigi ĉiajn religiojn respektante ĉiajn kredojn, amantajn la unuversalan pacon. Dio volu tiel estu! sed por alveni tian okazantaĵon oni devas diskuti multe kaj lasi la malbonaĵojn kaj preni la bonaĵojn kiujn havas ĉiuj religioj.

La fervoraj geesperantistoj estas kontentegaj se sia moŝto Papo Paulo VI°, sukcesus, tiam la homaro finfine estus alvenintan sanan komprenigon kaj la plimulto el la homaro kredus firme la ekzistado de Nia Patro Dio. Inter la geesperantistoj estas pioniroj spiritualistoj, kiuj estas pretaj per sia universala lingvo Esperanto, helpi aŭ kunlabori tian spiritulistan taskon por ke en la mondo regu ĉiama paco inter la popoloj igante granda familio plena je dia amo.

Ni geesperantistoj per niaj interrilatoj kun la tuta mondo, povas propagandi klopode la iniciativon de Paulo VI° ĉar ni estas pacigaj homoj.

JAIME MIRO

~~~~~

ABRIRSE PASO

Todos sabemos la angustia, impaciencia y nerviosismo que nos invade al no poder atravesar la calle a causa del embotellamiento de vehículos. Abrirse paso frente a la muchedumbre festiva y despreocupada cuando vamos con prisa, resulta también dificultoso y nos produce una gran pesadilla. Esta dificultad se eleva a la enésima potencia si esa masa humana se encuentra agresiva y belicosa como sucede estos días en algunas ciudades de Estados Unidos.

Por maravilloso que resulte un nuevo descubrimiento, por muchas que sean las ventajas que nos anuncia, siempre encuentra dificultad para abrirse paso en la Humanidad. Se diría que las gentes se ponen automáticamente en guardia frente a cualquier novedad, como no sea la de estrenar un traje con motivo de las fiestas locales.

El Sistema Métrico Decimal, de tan fácil aprendizaje y proporcionando tantas ventajas, no ha logrado abrirse paso en algunos países como Inglaterra después de dos siglos de forcejeo. Todavía, en nuestro país que se gloria de haberlo aceptado desde los primeros tiempos, se habla de arrobos, varas, cántaras y pies cuadrados.

El Cristianismo, idea salvadora que resuelve el problema de los problemas, el negocio de los negocios, el único que nos interesa porque de él depende nuestra dicha o nuestra desventura, después de veinte siglos de constante lucha, no ha llegado a penetrar en un importante sector de la Humanidad, a pesar de los torrentes de generosa sangre vertida por muchos millones de mártires.

Ante este estado de cosas, nadie debe extrañarse que el maravilloso descubrimiento lingüístico del Doctor Lazaro Ludoviko Zamenhof, médico de Varsovia, siga avanzando a paso lento y que, debiendo haber sido admitido triunfalmente en todos los países civilizados, siga reptando penosamente y se encuentre hoy, después de noventa años de lucha constante, con 3.500 Delegaciones y unos 35 millones de esperantistas esparcidos por 64 países.

Barricadas de prejuicios se levantan y se oponen a su avance. He aquí un botón de muestra. Mi buen amigo Don Braulio que, a pesar de sus muchas benemerencias, es un tradicionalista en grado superlativo y de los más intransigente que pueda uno echarse a la cara, suele venir con frecuencia a echar un palique. Perdón, amigos lectores, he dicho intransigente, pero léase "santa intransigencia" frente a las ideas nuevas. Esta postura le aleja del diálogo y le hace inexpugnable. Me encuentra estudiando Esperanto, cosa que él ignoraba totalmente.

- Dichosos los ojos que vuelven a verte, mi querido Rioja. Ya pregunté el domingo y me dijeron que estabas ausente. Espanta esas musas y vamos a echar un palique.

- He dado vacaciones a las musas, amigo Braulio y me dedico a estudiar Esperanto. Vuelvo entusiasmado del Congreso Nacional que ha tenido lugar en Zaragoza. Deseo prepararme para el Congreso Internacional que tendrá lugar en Madrid el año que viene.

D. Braulio se lleva ambas manos a la cabeza y replica.

- Me temo que entre las musas y el esperanto, termines cazando moscas

- Pero espero tener el consuelo de que vengas al Manicomio a visitarme ¿Estoy en lo cierto?

- Posiblemente, aunque estimo que no te lo mereces porque no sigues mis consejos. Tengo entendido que ese idioma no sirve para nada.

- Claro, como no da puntos, ni comas ni esas cosas, las gentes que no dan un paso al frente si no ven una ganancia positiva e inmediata, lo denigran. ¿Es que da más la lectura de una novela o ver una película?

D. Braulio enciende un cigarro y parece inspirarse viendo subir la espiral de humo. Después prosigue entusiasmado.

- Además, se opone a la Biblia. En Babel, Dios castigó el orgullo de los hombres con la confusión de lenguas. Vosotros parece que queréis enmendar la plana al mismo Dios.

- Razón de pie de banco, amigo Braulio. Es cierto que Dios castigó a los hombres por su orgullo con la confusión de lenguas, pero, el hombre, humillándose, puede obtener el perdón y volver así a la unidad. Ya que has citado palabras de la Biblia, recuerda estas otras: "Dios castiga la maldad de los padres en los hijos hasta la tercera o cuarta generación pero usa de misericordia por millares de generaciones".

D. Braulio no parece apearse sino querer seguir en sus trece.

- Pero no me negarás que en ese Esperanto hay misterio escondido, algo de tenebrosa sexta, asociación clandestina y tal vez masónica. Mucho me temo. Mira, no vayan a hacerte un lavado de cerebro y gáñate para la causa.

- Bueno Braulio, no te pongas tan trágico. No hay tal gato en la talega. Nuestro Grupo Esperantista se llama DIAMANTO " Los que aman a Dios".

D. Braulio aplasta la colilla y pretende triunfar con un nuevo golpe.

- ¡Ojo! Detrás de la Cruz está el Diablo.

- Tendrá que estar muy atrás, porque, bien lo sabes, hasta la sombra de la Cruz le ofende.

El amigo sigue intransigente y esgrime nuevas armas.

- Tengo entendido que el Esperanto es un idioma bárbaro, salvaje y... hasta impúdico porque emplea constantemente vocablos que hieren los oídos de la gente pudorosa.

- Así lo afirman los enemigos. La ignorancia es atrevida, amigo Braulio. No discurremos con las cabezas de los detractores, sino con la nuestra. Hay gentes que se empeñan en ser graciosas imitando al payaso del circo. Para ello suprimen, añaden, tergiversan sin escrúpulos desfigurando la verdad objetiva. Las payasadas hacen reír por el estado psicológico en que se encuentran los espectadores. Esas mismas "gracias" hechas en la calle no harían reír sino que se pensaría en llevar a su autor al manicomio. Créeme, amigo, para representar bien el papel de "tonto" hay que ser muy inteligente. Abundan en el mundo los payasos, pero escasean los espíritus selectos.

Sin saberlo, he debido poner el dedo en la llaga. D. Braulio cambia de postura y pregunta.

- Entonces, ¿crees tú que el Esperanto se abrirá paso y servirá para algo ?

- Estoy seguro porque entra dentro de la línea del Concilio. Todo lo que une a los hombres merece nuestro respeto, adhesión, simpatía y apoyo. El hombre vale por lo que es y no por lo que tiene. El esperantista encuentra amistades, rayando en parentesco, en cualquier parte porque prescinde de lo que nos separa. Un esperantista se encuentra en la calle o en un viaje con un colega y, prescindiendo de las cosas que puedan separarle de él, de ideas opuestas; ve en otro esperantista a un amigo y entabla con él animada conversación. Exactamente como haría un español viajando lejos de su patria y encontrando en país extranjero a un español. No se detiene a pensar si es o será de la España, de la Antiespaña, etc. Se acerca, le habla y tiene por amigo. Es lo que hace el Esperanto: une, aglutina, ama y sirve al hombre por amor al hombre y desinteresadamente, haciéndose todo para todos, amando y sirviendo a todos, a bárbaros o escitas, hebreos o griegos como decía S. Pablo.

El amigo se resiste a apearse del burro. No comprende que pueda haber unión y convivencia amistosa. El, a ese esperantista que dice ser judío en lugar de darle la mano, le daría más a gusto el pie.

Aprovecho la circunstancia de la noticia del día: S.S. Pablo VI, viajero, apóstol, cruzado sin soldados, es recibido con entusiasmo delirante por las autoridades y por las muchedumbres musulmanas, judías, cismáticas, etc. Recibe a todos con bondad paternalista, ama a todos y se gana los corazones de todos.

D. Braulio se apea, calla, se levanta y, tendiéndome la mano, me dice

- Es verdad. Poco falta para que...

RECUERDO DEL CONGRESO EN ZARAGOZA

Para los que no viajaron con nosotros a Zaragoza, quiero hacer una especie de "raporte", y digo "especie" porque, aunque reconozco, que mis dotes periodísticas dejan bastante que desear. No es pues, la brillantez de expresión lo que habeis de buscar en este artículo, sino la exactitud de lo que en él pretendo relatar.

Ya en la estación, antes de salir de Madrid, nos esperaba una de las más agradables sorpresas de todas las jornadas: Una muestra más, entre tantas otras, de la hermandad esperantista, del bien hacer, del espíritu de equipo, que impera en nuestro grupo Diamante.

Y esta muestra, fué dada, una vez más, como no, por el alma del grupo, ese cogollo maravilloso formado por nuestras chicas, nuestras extraordinarias hermanas en las tareas esperantistas. Allí estaban, para despedirnos y desearnos buen viaje, para hacernos las, siempre acertadas recomendaciones de última hora; allí estaban con sus caritas alegres, con su ímpetu joven y, sobre todo, con ese fraternal cariño que adorna todos sus actos, nuestras chicas: Elena, Conchi, Isabel, tres adorables flores del jardín esperantista.

Viajaron con nosotros, en nuestro mismo departamento, el profesor Miró, el Padre Antonio y otros esperantistas de los que, lamentablemente no recuerdo sus nombres. Todos conocéis al Sr. Miró, todo un carácter, todo un espíritu, sobran por ello los comentarios. Pero quiero hablaros del Padre Antonio; "la pastro Antono", comenzó a estudiar esperanto hace muy poco, tan sólo unas semanas, es, como buen riojano, hombre recio, decidido, comprendedor, inasequible al desaliento, de carácter bondadoso al par que enérgico, amigo de las tareas difíciles; el padre Antonio es autodidacta, entusiasta del Esperanto, su verbo fácil, que él pone al servicio del movimiento esperantista, fluye incansable dando ideas, moldeando proyectos, inyectando nueva savia al ya frondoso árbol esperantista; en las pausas, el Padre Antonio, lee el Kompis en esperanto o los evangelios igualmente traducidos a la lengua internacional. Y este hombre bueno, es, amigos, el nuevo miembro del grupo Diamante que quiero presentaros.

Llegamos a Zaragoza. Un poco antes, en Epila, nos encontramos al autoestopista del grupo, el incommensurable Alejandro, que prácticamente se incorpora allí a la expedición, ha llegado el primero ¡Bravo!

Después de alojarnos en la magnífica residencia de Lasalle, acompañamos a nuestros compistas, Rafael y Angel, que se quedan instalados en el Caping "Helios" que, como pudimos comprobar, es, sin duda, uno de los mejores de España y quizá de Europa.

Fuimos firmemente atendidos por la hermanas Gastón en su domicilio zaragozano de la Avda. de Marina Moreno, allí tuvimos el honor de conocer a la hermana de Inés, con la que ya había el que esta crónica escribe, por teléfono, pudiendo comprobar de viva voz y en persona su maravillosa simpatía. Nos juntamos en el domicilio de los Gastón, muchos samideanoj, entre ellos el Padre Casanoves y D. Juan Régulo Pérez, el catedrático de esperanto de La Laguna, cuya conversación es siempre reposada y amena; siempre se aprende algo oyendo al profesor Régulo Pérez y nosotros siempre estamos dispuestos para ello. Tuvimos, en primicia, la ocasión de ver y ojear el diccionario bilingüe Esperanto-Español, editado por Sopena, es magnífico y muy completo. Como también el comentario onomástico del Sr. Régulo Pérez, que nos colmó de alegría ya que ello es un gran paso para el esperantismo nacional.

Y como este gran tirano que es el espacio se termina, prometo acabar esta "especie de crónica" en el próximo boletín.

A. GANSO M.

sp-a/67

n
i
a
v
o
c
c
o

duonmonata bulteno de la
D I A M A N T O grupo.

LA SPIRITA ĜARDENO

Unu el miaj esperantistaj amikoj havas en sia bieno belan artafaritan basenon provizatan de akvo el fluanta el akvodeponejo je certa distanco oni malfermas ĝin sur la piedo de monteto. Per kluzpordeto oni reguligas la fluon de la fluidaĵo por la kanaletoj, kiu konduktaĵo ĝin de la akvodeponejo al la baseno. Tie surprizanta loko plena je beleco. Dum la someraj tagoj, la floroj de la lotuso, jam tute rompata sia klostrado, ili kisas la kristalopuran kaj travideblan surfacon de la akvo. Juniaj rozoj kaj aliaj sovaĝoj floroj ŝosiĝas daŭre sur la randoj, la birdoj alkuras trinki kaj sin bani, kaj ekde la taĝigo ĝis la krepusko lasas aŭskulti siajn melodiajn triunuojn. La abeloj estas nelaciĝeble taksantaj sukcesadi la korolojn kiuj emajlas la naturan ĝardenon. Fronda bosketo, kie kreskiĝas la salvaĝaj fruktoj kaj granda varieco da hervoj kaj filikoj etendiĝas post la baseno ĝis preter tio kion la vido atingas.

Mia amiko, malgraŭ esti esperantisto, estas supera homo kiu amas la proksimulon, kaj sekve li ne metis en sia propaĵo anoncilojn kiel malpermesata, "Oni ne permesas trairon" "Tiuj, kiuj eniros, estos punataj". Kontraŭege sur la ekstremo de plaĉa kaj kaŝa vojeto, kiu tra la bosketo konduktaĵo al ĉarmiĝa loko, tie estas pamfleto kun ĉi tiuj vortoj "Estu bonvenata ĉiu homo en la baseno de la lotuso" kaj ĉiu homo amas mian amikon, kvankam neniu dependas de li, kaj li amas ĉiujn komojn ĉar li estas fervora esperantisto invitante la vizitantojn ke ili ek lernu la internacian lingvon Esperanton por ke estu bona kompreniĝo inter la homoj.

Tie oni vidas ofte grupojn da gojajn ĝeinfanojn ludante Tien alvenas kelkfoje viroj kaj virinoj interparolante esperante malgraŭ sia laciĝo, sed post nedaŭra ripozado ili foriras kun ĝoja mieno kvazaŭ la ŝarĝo ŝajnu al ili pli malpeza kaj foriras murmurante per la preĝa rumoro ĉi tiujn parolajn, "Dio venu nian amikan fraton" Multuloj nomas ĉi tiun basenon la Dian Gardenon

Nia amiko nomas ĝin Spiritan Gardenon kaj pasigas multajn horajn trankvile en ĝi. Frekvente poste foriri la vizitantoj mi vidas lin promenante de planko al alia aŭ sidiĝi sur krudan benkon je la klereco de la luno aspirante la aromon de la salvaĝaj floroj. Li estas bela viro kaj simpla karaktero Li diras ke tie sentas la realecon de la vivo, ke li vidas la animon de la aĵoj kaj ne multajn fojojn li ricevis tie kiel fulma luno la inspiradon de siaj bonaj projektoj pliaj kuraĝaj kaj feliĉaj.

Ŝajnas ke viviglas je spirito de boneco kaj frateco, mildegeco kaj ĝojo, kiam la ŝafaro alvenas limstojn starate sur la limo de la bosketo kaj oni vidas tra ĝi la belecon de la loko, ili ĝoĝiĝas kvazaŭ ili estus raciaj kaj saltas pro kontenteco, ke al li ŝajnas estas li en la ĉielo kontemplantante la ŝafaron.

La kluzpordeto de la baseno ĉiam estas levata kaj preta por ke fluu la necesan el fluokvanton da akvo por akvumi la grundon de la najbaroj per rivereto kiu serpentumas sub monteto, invitante trinki la ŝafaron kaj grekojn kiuj sur la montdeklivo paŝtas kaj siestas.

Nia amiko nun estas pripensante por konstrui en sia Dia ĝardeno ripozdomon por ĉiu eksterlandana geesperantis to kiu vizitu lin, kaj bandageton por bani ĉiun homon kiuj iru lian basenon. Ankaŭ el sia pripensado estas projekto klarigi di maĉajn kurson de Esperanto kaj preligi multe, por propagandadi nian eternan idealon Esperanton por ke estu pacego inter la popoloj.

JAIME MIRÓ

El amplio local de Actos del Grupo, ha estado la mañana del domingo día 8 desde las 10, "radiante". Era el primer acto importante que iba a tener el Grupo de Esperanto Diamanto, después de nuestras vacaciones, una junta general, para programar distintos puntos de la directiva.

Con el más noble entusiasmo, ese que produce con matemática regularidad la potencia de la juventud, asistieron valiosísimos representantes del Grupo Diamanto. Gente joven dispuestos a colaborar de un modo activo y directo en beneficio del bien común. La puntualidad fué iniciada por los activos compañeros de la Secretaria de Propaganda, quizá el mejor timbre de orgullo, honor para quien como ellos desempeñan sin recompensa soñando siempre en el hacer y en el futuro. Cada día más alentador, que satisface y se señala noblemente desde estas páginas con admiración.

Los documentales que se proyectaron antes de la Asamblea fueron magníficos, por su tema y su color, y fuerón muy aplaudidos.

Es un gozo comprobar como el espíritu informa el reflejo, la sobria y aguda expresión de las palabras al plantear cada uno de los puntos que fueron por su significado crédito de lo que hay y tenemos por hacer. En un modo sólido al mantener el prestigio y la cultura, solidez de nuestro Grupo Esperantista Diamanto.

Podríamos titular en recuadro " Mirando al futuro " el ventanal abierto de cada uno de los jóvenes que se empeñan en superarse, y nos sentimos orgullosos desde nuestra secretaria, al observar tantos acontecimientos que se nos avecinan.

Como misivas elocuentes podríamos dar cabida al rasgo tan generoso de la Srta. Martin, gran esperantista, persona culta y que de un modo de autentica hermandad está ya entre nosotros. Ella nos ha entregado un significativo donativo y esto es incalculable.

Al Sr. Ballesteros, gran seguidor y excelente persona que dará sus alientos más señalados, así como al Sr. Martin, brillante persona, dispuesto también a dar su calor y el clima necesario.

Todo fué extraordinario, vimos sonreír a Pedro y al Sr. Gansó, nuestro querido profesor, y ejemplo de entusiasmo, Vds. ya saben cuanto significado tiene toda su labor, inspirado siempre aun en su disciplina, gran personalidad que verá muy pronto los frutos de su cosecha.

Acontecimientos que un día veremos y haremos simbolo de nuestro Grupo. Daremos cuenta de ello, y hemos de continuar así, unidos, con grandes ideas y la alegría de nuestros corazones esperantistas.

CARTAS EXPRESIVAS

Nos complace mucho, reproducir en las páginas de nuestro boletín una misiva elocuente, para satisfacción y estímulo de todos.

La carta que transcribimos es de una gran personalidad, gran entusiasta del Esperanto: Dr. J. Régulo Pérez, de la universidad de La Laguna (Tenerife).

La Laguna, Tenerife, la 28an de septembro 1967

Al M^o Isabel, Conchi kaj Elena,

ĉe DIAMANTO, Esperanto Grupo,

Dr. Espina 34, Madrid 19.

Estimataj samideanaj amikinoj,

Estis al mi tre agrable ricevi vian afablan leteron de la 20^a de la kuranta, kaj pro ĝi mi tutkore dankas vin ĉiujn. Mi ne respondis pli frue, ĉar via gazeteto "Nia Voĉo" nur hodiaŭ atingis min, kaj mi volis kvitanci ĝian alvenon. Via bulteno estas vere promesa, kaj mi volas firme esperi, ke via kuraĝa iniciato firmiĝos kaj vestiĝos, tiel, ke dum la venonta Universala Kongreso de Esperanto en Madrido Hispanujo povos prezenti al la esperantista mondo belan bukcedon de gesamideanoj kulturitaj en via florigardeno.

Mi Mi petas vin afable transdoni miajn sincerajn salutojn al via Gvidanto S-ro Gensó kaj al la ceteraj esperantistoj de via rondo. Mi firme esperas, ke la dua signifo de di'amanto, tio estas, la prasignifo, kiun la vorto diamanto havis en la helena, nome "nesubpremebla", denove refloros en via grupo, apud la esperantista, kiun vi asignis al la kunmotita di'amanto. Kaj tiel veriĝos la vertoj de nia iniciatinto Zamenhof, ke nin ne povos subpremi "la noktaj fantomoj, nek batoj de l' sorte, nek mekoj de l' homoj". En Hispanujo, al nia Movado ĝis nun mankis vera ĝisfundeco por firma enradikiĝo. Sed virinoj atingas ĉiam, kion ili celas, kaj tial mi tre esperas, ke vi nepre kunhelpos ĝisfundamente firmigi Esperanton en Hispanujo !

En tia espero kaj kun refoja danko pro via ĉarma letero, estas al mi aparte agrable neti min je via dispono.

Danko, simpatie kaj servoprote via

Juan Régulo.

(( )) (( )) (( )) (( )) (( )) (( )) (( )) (( ))

La tago dudekkvar de oktobro, forpasis nia samideanino

PILAR SANCHEZ AVILA

ricevu siaj familianoj nian kondolencon.

Paco riĝu.

Paseamos las calles de Zaragoza, calles maravillosamente limpias y bien cuidadas; para nosotros, los de Madrid, acostumbrados a ver nuestra ciudad, siempre en obras, este es uno de los motivos de admiración, pero sólo uno de los motivos; otro, el mayor, el que constituyó la causa de no pocos tropezones y despistes, sobre todo para la gente joven, fué el descubrimiento de que en Zaragoza, sólo hay mujeres bonitas. Desde la pizpireta quinceañera, fresca y lozana flor del vergel mañico, hasta la seria y encopetada dama, que consume a sorbitos su café con leche en uno de los elegantes bares de la plaza de Aragón, todas son bellas simpáticas, en una palabra, lo que aquí, los clásicos llamamos "bien hechas"; si uno de los actos de este Congreso hubiera consistido en elegir "Fraüline Simpatia" nuestro voto unánime, escrito en la correspondiente papelata, sería: "Todas las Zaragozanas" y luego un !Viva Aragón; hecho piropro.

Merece especial mención la acogida hecha a los congresistas por las autoridades de Zaragoza, visitamos, gentilmente acompañados por ellos, el suntuoso edificio del Ayuntamiento, donde pudimos admirar tantas obras de arte, tantas cosas bellas, que el cronista se vé ante la imposibilidad de enumerarlas, ante el temor de, en su ignorancia, olvidar o equivocar al mencionarlas, alguna de especial interés; fué como sumergirse totalmente en la heroica historia de Aragón, como un actualizar las gloriosas gestas -- inmortalizadas en lienzos .

Empequeñecidos por su grandiosidad incomparable, asistimos, en el templo del Pilar, a "nuestra misa"; otra misa en esperanto que, en la fantasía del cronista, hizo pensar en el mandato Divino de "Id y predicad por todo el mundo". En un clima de devoto silencio, escuchamos la voz del Padre Casanoves, que en un magnífico esperanto hace las lecturas del ritual, la Epístola y la Homilia ponen tremores de emoción en todos los asistentes, ¿sonríe desde su trono la Pilarica?, posiblemente si, porque en un mundo de guerras, incomprensión, discriminación de razas y luchas constantes, vé un puñado de personas que piden y practican la comprensión y el amor.

Mas tarde oimos al magnífico coro de voces que compone la coral Zaragozana -- que nos deleitó con sus interpretaciones, y nuevamente oimos a estos extraordinarios -- muchachos una estupenda versión de "La Espero". Desde aquí, una vez más, gracias -- por vuestra gentileza, queridos maños.

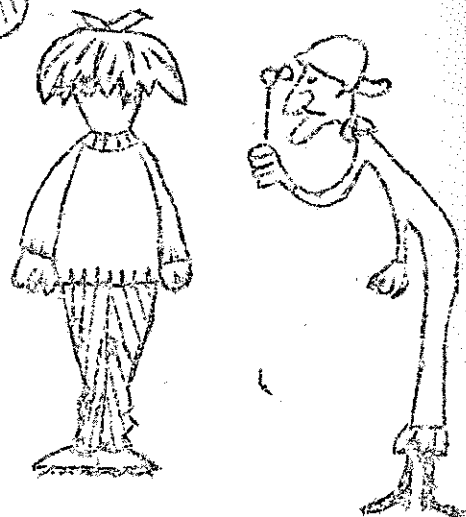
Fueron fructíferas y muy interesantes las sesiones, en las que se trataron temas tan interesantes como el referente al próximo Congreso Universal, la importante consecución de la Residencia de nuestros juveniles en Monistrol, el concurso de oratoria juvenil y otras muchas que, no por olvido, sino por falta de espacio no puede mencionar el cronista.

Enhorabuena cordial al Dr. Sancho Izquierdo, nuestro ilustre presidente, tanto por la brillantez del congreso como por la inauguración de la biblioteca que lleva su -- nombre, sincero y fraternal agradecimiento a los samideanos de Zaragoza por todos -- sus desvelos y ..... gis Madrid.

Han comenzado las clases de Esperanto, en el Colegio Nuestra Señora de Sonsoles, son de 8'45 a 9'45 los lunes, miercoles y viernes.

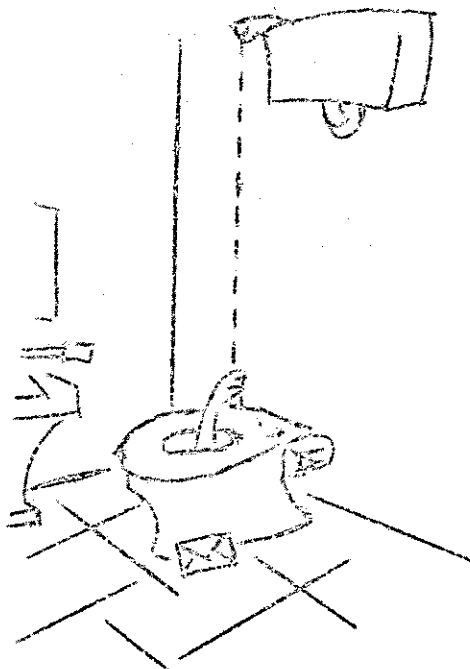
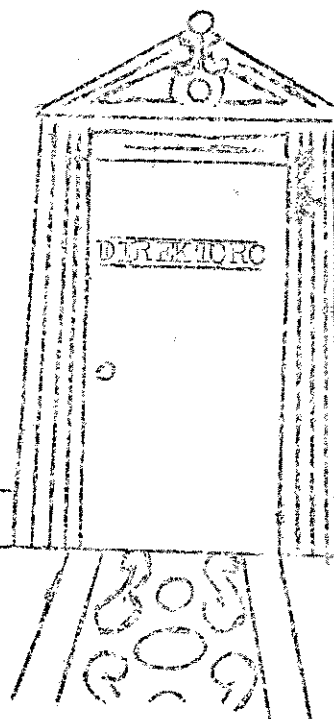
Apritajoi

JUNUIC! êu vi iras aũ venas

(En la libro) LA AKUSO SEN DOLORO

LASU TIE
CI VIAN
PETON DE
PLIPAGON

ESTOS CHISTES PROCEDEN DEL
ALMANAQUE AGROMAN 1,965

MV-DC/67

N
I
A
V
O
C
A
C
O

L. L. ZAMENHOF
1859 - 1917

Duonmonata bulteno de la
D I A M A N T O grupo

11 de Diciembre de 1.967

Distinguidos amigos:

Es esta la primera vez que me dirijo a los esperantistas que forman nuestro grupo DIAMANTO. He creído que esta ocasión, era la más propicia para ponerme en contacto con todos ustedes.

Como ya saben, el próximo año, del 3 al 10 de Agosto, tendrá lugar en nuestra ciudad el 53 Congreso Universal de Esperanto.

Este es uno de los motivos que me ha llevado a escribir esta carta.

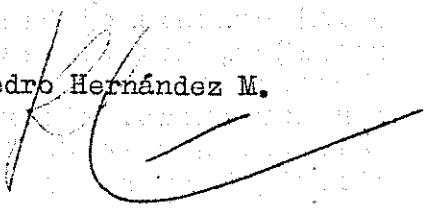
Como miembro del Comité Organizador, en calidad de Delegado Juvenil, deseo la colaboración de todos los jóvenes esperantistas, no solo de Madrid sino de toda España, para que unidos, este Congreso Universal alcance el éxito que se merece.

El otro motivo es desearles paz y bien para este año que en breve comenzará.

Ahora finalizo mi carta agradeciendo de antemano esa colaboración que no dudo tendré.

Sin más, reciban mis más cordiales y afectuosos saludos.

Fdo. Pedro Hernández M.

DIA MANIFESTADO DE PERSA MAJSTRO

Parolante esperante kaj voĵagante tra la mondo ĉie ajn trovas konstruadon; tio rezultas de amikeco kaj amo; kontraŭe ĉiu ruinaĵo avertas pri la efiko de malamikeco kaj malamo. Malgraŭ tio la homara mondo ne konsias pro tio kaj ankoraŭ ne vekigis el la dormo de senentemo. Senĉese ĝi sin okupas pri malakordo, malkonsento kaj disputado; militistaj aroj ordiĝas kaj eble kuras tien kaj tien al la areno de bataloj kaj militoj.

Simile estas ribate al la universo kaj ĝia korupto, ĝia ekzisto kaj neekzisto. Ĉiu ebla estaĵo estas kunmetita el diversaj multnombraj elementoj, kaj la ekzisto de ĉiu, aĝo rezultas kompilado, kuniĝo. Oni povas diri: kian simplajn elementoj kuniĝas rezultas estaĵo. La kreado de estaĵoj realiĝas tiamaniere. Kaj kian tiu konsistaĵo malordiĝas, rezultas dispalo: la elementoj ruiniĝas kaj tiu estaĵo neniĝas. Alivorte: la neniĝo de ĉiu estaĵo estas kaŭzo pro la dispartigo kaj disigo de elementoj. Tial ĉiu unuigo kaj doloro de foliaj, ploraj kaj fruktoj kune helpas al la beleco kaj ĉamado de la tuto kaj formas admirindan ĝardenon kiu aspektas plaj aminde, preĝe kaj dolĉe. Same kian diverseco kaj varieco de ideoj formoj, opinioj, karakteroj kaj moroj de la homara mondo estas submetitaj sub la kontrolo de unu plej alta potenco tiu influo al kuniĝo de elementoj kaŭzas vivon dum disigo kaj disigo kaŭzas morton, Resumo; alliro kaj harmonio kaŭzas la estiĝon de fruktoj kaj utilaj rezultoj, kontraŭe repuŝo kaj disharmonio inter la estaĵoj kaŭzas konfuzon kaj disiĝon. El harmonio kaj altiro ĉiuj eblaj organismoj kiel planto, besto kaj homo realiĝas, kaj el disharmonio kaj repuŝo ruiniĝo ekestas kaj neniĝo sekvas. Tial ĉio, kio kaŭzas harmonion, altiron kaj unuigon inter la homoj, estas vivo de la homara mondo, kontraŭe ĉio, kio kaŭzas malkonsenton, repuŝon kaj disi-

2, kaŭzas la morton de la homaro. Kaj se vi preteriras
rdenon, kies bedoj kaj plantoj, floroj kaj odorantaj
rboj estas ĉie kunigitaj, tiel ke ili formas unu harmo
on tuton, tio estas pluvo, ke tiu plantaĵo kaj tiu roz
rdeno estas prilaboritaj kaj aranĝitaj zorgeme fare de
rfecta ĝardenisto, dum se vi vidads (senordan ĝardenon
aranĝitan kaj senkulturan, tio atestas ke tie mankas
prizorgo de kapabla ĝardenisto; ĝi eĉ ne estas pli ol
saĝejo. Tial do evidentiĝis, ke kamaradeco kaj harmo-
o evidentiĝas la disciplinon de vera edukisto, dum kon
aŭe lisigo kaj disseno pruvas senkulturon kaj mankon de
kado.

Se iu kontraŭdiras; ĉar la societoj, naciaj, rasoj kaj
oloj de ĉi tiu mondo havas diferencajn formojn, kuti-
jn, gustojn temperamentojn kaj moralconceptojn same ki
diferencajn ideojn, perspektivojn kaj opiniojn, kaj
pro tio, ideala unueco kaj plena unuiĝo inter la homoj
estas ebla ni respondos, ke diverseco estas duspecaj:
unua gvidas la detronon, kaj tio similas la diversecon
er batalantaj persocaj kaj konkurantaj nacioj detrvan
unu la alian, ekstermantaj la aliajn familiojn, feri
toj kvieton kaj komforton kaj okupataj pri sangoverŝo
rabado. Tio estas mallaŭdinda. Sed la alia diverseco
sistas el varieco. Tio estas esense perfekteco kaj vi
ligas al ni donacemon, konsideru la plorojn de rozĝar
o, kvankam diversspecoj, diverskoloraj, diversformaj
diversaspektaj, tamen ili trinkas la saman akvon,
andiĝas per la sama vento kaj kreskas danke al la var
kaj luno de la sama suno, kaj tiu varieco kaj tiu di
seco igas, ke ĉiu ĝuas la belecon kaj la gloron de la
a. La diferenco de moroj, kutimoj, ideoj, opinioj kaj
peramentoj ornamas la homaran mondon. Tio estas laŭ-
da. Tiel do tiu diverseco kaj varieco, kiel diverseco
varieco de la partoj kaj membroj de la homa korpo,
vas al beleco kaj perfekteco. Ĉar tiuj diversej partoj
membroj troviĝas sub la kontrolo de la dominanta spi
o, kaj la spirito trapenetras ĉiujn organojn kaj mem-
jn kaj regadas ĉiujn arterojn kaj vejnojn, tiu diver-
o kaj alterneco fortigas amon kaj harmonion, kaj tiu
teco estas la plej granda helpo por uneco.

Se en iu ĝardeno la floroj kaj bonodoraj herboj, la
ktoj, folioj kaj branĉoj estus sanspecaj, samformaj
koloraj kaj same aranĝitaj, ne beleco nek ĉarmo esti
, sed se varieco troviĝas en la mondo de uneco, ili

P O R P L O R I A U P O R R I D I

Tio, kion mi volas nun rakonti al miaj gefratoj esperantistoj okazis en la salono de la flegistulejo de la Flegistejo de urbo en Francujo.

La malsana kaj freneza homo Sinjoro Bertrand mortis je la lasta horo nokte.

La servistoj de la domo, lokigis la kadavron kaj poste kuŝigis la mortinton sur la lito kovrinte ĝin per lituko. Ili estis ĉirkaŭ la kadavro, kun multaj kandeloj bruligantaj transformante la salono kiel funebra kapelo.

La servistinoj de la frenezulejo faris interkonsento kaj volontan kompromison resti dum la tuta nokto en la salono kaj maldormi nokte kaj gardi la mortinton, restante tie ĝis matene po unu horo ĉiu.

La unua servistino ĉeestis sidanta sur seĝo; ŝi kudris kaj preĝis, sed ŝi trovis longa la tempon kaj dormiĝis.

La sciigo de la morto de la Sinjoro Bertrand kuris tra la tuta domo kiel pulvo.

Frenezulo, granda amiko de Sro. Bertrand volis vidi sian amikon kaj paroli kun li por prezenti al li sian kondolecon, ke li iru la ĉielon, Li

eniris en la bruligantan kapelon. La flegistino dormis. la frenezulo parolis al sia amiko eklevinte la littukon sed ne ricevante respondon, la frenezulo koleris kaj rigardante ĉirkaŭ la salonon, vidante la flegistino kiu estis dormanta, li prenis kadavron de sia amiko, tre rapide, kaŝis ĝin en granda Sranko de la flegistejo kaj li fermis tre rapide la pordon. Poste li sin kaŝis en la liton kovrante sin per la littuko. Li ekdormis. La flegistino vekigis, rimarkis nenion, kaj tiam konsciis pri sia malgranda dormado.

Post kelkaj minutoj, la littuko moviĝis, la fraŭlino ekaŭdis sopiri, oscedi kaj ĝemi; poste ŝi aŭdis fortajn vortojn, ŝi havis grandan timon; siaj fortoj al si mem mankas por voki petante helpon. Ŝi falas sur la plankon svenita.

La dua servistino alvenas kaj vidas sian amikinon sur la planko ŝi volas helpi al ŝi. Tre rapide ŝi malfermas la grandan ŝrankon kaj... la kadavron falas sur ŝin.

La malfeliĉa fraŭlino terurigita, vokas tre laŭte kaj falas svenita sur la korpon

de sia amikino.

La frenezulo vekigis kaj vidante tiun spektaklon, forĵetis la littukon kaj forkuris ĵetante tre grandajn kriojn: "Mi estas senkulpa, mi ne estas la mortinto!"

Baldaŭ la noktgardisto de la domo kaptis la frenezulon,

kiu donis grandajn alarmantajn voĉojn. La deĵoranta kuracisto, la gendarmoj, la servistoj, la geflegistoj aŭdante la grandajn alarmojn alkuris tre rapide al la salono kaj tiam oni klarigis la aferon.

Unuj ploris; aliaj ridis.

PRUDENCIO RIOJA.

P E N S O

La Filozofo diris: "La mondo flankeniĝas por doni Pason al la viro kiu scias kie iras" - Signifa frazo -

Alia persono povus demandi nun: Ĉu la mondo scias kie iras?, ĉu la mondo scias kiu estas sia vojo? Multe da formoj ekzistas por sekvi vojon.

Nia socio estas malorda. Kiel diris Jean Jacques Rousseau, "La socio estas bezona sed ŝi koruptas la viron". Jam tia romantika vivo el la 18a aŭ 19a jarcentoj ne povas. La Homaro ne havas tempon por pensi, por amuziĝi ĉe la spirito. La Homaro konvertiĝis jam en maŝino.

Mi klarigas: Viro opinias ke la feliĉo konsistas el la materiaj bonaĵoj; La Homaro laboras kaj laboras por havi la tutajn aĵojn kiu solvas siajn problemojn. Ĝi amuziĝas ĉe vantaj aferoj.

"La Animo ne ŝajnas ekzisti".

Eĉ la infanoj diras ofte: "Kiam mi estos granda, mi laboros ĉe loko kiu donos al mi multe da monon"; jam ne estas la iluziigitaj infanoj kiu ŝatiĝas ĉe la ra

kontoj el la fratoj Grimm, ĉe tiuj rakontoj kiuj por-
as nin al la mirinda mondo el la imago.
vi konas la filosofojn Sócrates, Platón aŭ Aristó-
eles? -! Grandaj viroj!, kiel pensis ili, kaj la mu-
zikistojn Beethoven, Schubert, Schumann, Haynd. !Kiel
pensis ili la muzikon!.
opinias ke la Homaro devas serĉi la feliĉon ĉe la
uturo; la vento, la printempaj floroj, la ĉielo, la
saĝaj montaroj, la maldensaj riveroj...
al, se ni estas naturaj fruktoj, ni ne amas la Natu-
ro?, ĉu tiel malsaĝaj estas ni ke ni ne vidas ĉe la
uturo nian savon?.
envolu gekamaradoj, se vi ne pensis pri ĉi tio, vi
devas konsideri ĝin.

FRANJARŪSKA

-0-0-0-0-0-0-0-

SUN' LUN' INFLUO

Sur ora nubaro kuŝita la suno
ĝian lastan radion al la tero ĵetas
la venteto blovas aperas la luno
ĝian lun'influo en la koroj metas

Murmuroj oni aŭdas ĉieloke
kunigas amantojn per ama susuro
farante grimacon kaj ridante moke
ĝin ruzele kaŝas en bela ruĝnubo

Mi ja vidis fojo unun naivan paron,
ŝi kvazaŭ dormeta, dum la brakumado
malfermas siajn lipojn, kaj li karesano
ilin premis ame kisante s^{un} laco

Adiaŭas la lunon la suno tre gaje
sinĵetas al tero por kisi la florojn
floroj pro la kiso petalfermas ame,
ankaŭ suninfluo vigiglas homkorojn

La vivo daŭrigas per sun'lun'regado
do, tial naskiĝas subite la amo
la suno, la luno, per ĝia influado
eblas nian vivon, nu ni ilin laŭdu

Verkita de BALLESTERO

©©©

aperas kaj montriĝas en plej ideala brilo, beleco, raviĝo kaj perfekteco.

Hosiaŭa nur la potenco de la parolo de Dio ĉirkaŭanta la realecon de ĉiuj aĵoj, povas porti la ideojn, la menson, la koron kaj la spiriton sub la ambron de unu arbo, Li majstras ĉiujn aĵojn, vivagante animojn, ŝirmante kaj regante la homaran mondon . Laŭdata estu Dio! . En nuna tago la luno de la parolo de Dio radiis sur kaj tra ĉiujn landojn, kaj el ĉiuj religioj, societoj, nacioj, gentoj, popoloj, sektoj kaj aliaj kategorioj kunvenis animoj sub la ombro de "Vorto Unueco" kaj unuiĝis en intima rondo de sankredantoj.

Tio estas diroj de granda spirita Majstro kiu estis enkarcerita dum 24 jaroj pro esti esprimiĝinta tiel.

Rekopiita de JAIME MIRÓ

oooooooooooooooooooooooooooo

PARA ANUNCIOS Y SUGERENCIAS
DIRIJANSE AL GRUPO DE PROPAGANDA DE ESTE CIRCULO.

oooooooooooooooooooooooooooo

Rellene y envíe este boletín en sobre franqueado a nuestra
dirección: GRUPO ESPERANTISTA DIAMANTO (Hogar Parroquial)
Doctor Espina, 34 - MADRID, 19--

.....
BOLETIN DE INSCRIPCION

Apellidos . . . . .
Nombre . . . . .
Dirección . . . . . nº . . . . .
Población . . . . . Provincia . . . . .

FIRMA,

Clases de Suscripción:

Socio	25 Pts. mes
Socio Protector	50 " "
Suscriptor del Boletín	60 " año

(táchese lo que no interese)